Warszawa, 12 lipca 2012 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 13.07.12.
nr 3412 podpis

MINISTER ŚRODOWISKA

BMzk-070-254/27354 /12/MK

p.R. Rojek

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 16.07.12
nr 6264 podpis

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie senator **Jadwigi Rotnickiej**, złożone podczas 14. Posiedzenia Senatu RP w dniu 14 czerwca 2012 r., w sprawie przepisów prawnych, które dają podstawę do skutecznej ochrony lęgów ptaków w budynkach w czasie przeprowadzanych remontów i modernizacji, przekazane pismem z dnia 20 czerwca 2012 r., znak: **BPS/043-14-535/12**, poniżej przedstawiam stosowne informacje.

Wszystkie występujące w Polsce gatunki ptaków są objęte ochroną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.). Zakazy wymienione w art. 52, m.in. zakaz umyślnego zabijania, okaleczania, niszczenia jaj, siedlisk, ostoi, schronień oraz zakaz umyślnego płoszenia, zostały wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419). Istniejące prawo daje więc podstawę do ochrony jerzyka (*Apus apus*) i innych gatunków ptaków gniazdujących na budynkach.

Niestety, znajomość prawa ochrony przyrody jest w społeczeństwie niewystarczająca. Zazwyczaj kwestie zachowania siedlisk są poruszane dopiero po interwencji osób będących świadkami krzywdy ptaków, którzy zgłaszają łamanie obowiązujących zakazów w chwili kiedy inwestor przystąpił już do prowadzenia prac bez wymaganych zezwoleń z zakresu ochrony przyrody. Sytuacji tych można by łatwo uniknąć wykazując dbałość o uzyskanie decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska,

którzy w warunkach wydawanych zezwoleń określą sposób postępowania nie powodujący zagrożenia dla dziko występujących chronionych gatunków zwierząt.

Aktualnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.), nakładają na organy administracji architektoniczno-budowlanej konkretne obowiązki, w tym w zakresie ochrony przyrody.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane zgłoszeniu właściwemu organowi podlega m.in. wykonanie robót budowlanych – dociepleń budynków o wysokości do 12 m. Treść tego zgłoszenia oraz obowiązki organu, do którego zgłoszenie jest kierowane określa art. 30 ust. 2 ustawy Prawo budowlane, według którego wnioskodawca zobowiązany jest nie tylko do określenia w zgłoszeniu rodzaju, zakresu i sposobu wykonywania robót budowlanych oraz terminu ich rozpoczęcia, ale również dołączenia pozwoleń, uzgodnień i opinii wymaganych odrębnymi przepisami (w tym zezwoleń z zakresu ochrony gatunkowej, wydanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody). W razie konieczności uzupełnienia zgłoszenia, właściwy organ nakłada, w drodze postanowienia, na zgłaszającego obowiązek uzupełnienia w określonym terminie brakujących dokumentów, a w przypadku ich nieuzupełnienia - wnosi sprzeciw, w drodze decyzji.

W przypadku wykonywania robót budowlanych na budynkach o wysokości powyżej 12 m wymagane jest natomiast pozwolenie na budowę. Art. 33 ust. 2 pkt. 1 ustawy Prawo budowlane nakłada na inwestora obowiązek dołączenia do wniosku o pozwolenie na budowę m.in. pozwoleń i innych dokumentów wymaganych przepisami szczególnymi – w przedmiotowym przypadku, zezwoleń Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnego dyrektora ochrony środowiska z zakresu ochrony gatunkowej. Przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, właściwy organ sprawdza m.in. zgodność projektu budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu, a także wymaganiami ochrony środowiska, do których zaliczyć należy m.in. kwestie związane z ochroną gatunkową.

Podstawę do powyższych działań daje również art. 97 § 1 pkt ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), według którego organ administracji publicznej zawiesza postępowanie gdy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd. Zagadnieniem wstępnym jest w tym wypadku uzyskanie stosownych zezwoleń Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Zgodnie z art. 100 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ administracji publicznej zawiesza postępowanie do czasu rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego

i jednocześnie wzywa stronę do wystąpienia o stosowne zezwolenia w oznaczonym terminie, chyba że strona wykaże, że już zwróciła się w tej sprawie do właściwego organu lub sądu.

W związku z powyższym, problem nieznajomości i/lub braku stosowania się do obowiązujących przepisów z zakresu ochrony przyrody mogłoby rozwiązać wymaganie przez organy administracji architektoniczno-budowlanej stosownych zezwoleń organów ochrony przyrody. Inwestor zostałby wówczas zobowiązany do dołożenia należytej staranności i uzyskania stosownych odstępstw od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych, w tym jerzyka, już na etapie uruchamiania procedury inwestycyjnej.

Ponadto, w przedmiocie obowiązku uzyskania opinii instytucji lub osoby, która posiada wiedzę na temat ptaków gniazdujących w budynkach przeznaczonych do modernizacji lub remontu, a po zakończeniu robót budowlanych – oceny dotyczącej respektowania ochrony wskazanych lokalizacji ptaków, informuję co następuje.

Nie istnieje aktualnie podstawa prawna nakładająca obowiązek wykonania ekspertyzy ornitologicznej przed przystąpieniem do modernizacji budynków. Wprowadzenie takiego obowiązku dostarczyłoby niezwykle efektywnego narzędzia do egzekwowania przepisów ochrony gatunkowej. Ekspertyza wykonana przez dobrego specjalistę jest bardzo dużą pomocą, przede wszystkim dla inwestora, ale również dla organu wydającego zezwolenie na odstępstwo od zakazów ochrony gatunkowej. Ornitolog może zawczasu, już na etapie planowania działań, poinformować inwestora o stanie zasiedlenia budynku przez gatunki chronione, obowiązujących przepisach prawnych, konieczności uzyskania stosownych zezwoleń, jak również zasugerować konkretne rozwiązania, dopasowane do charakterystyki obiektu budowlanego w sposób pozwalający na minimalizację kosztów. Dla organu wydającego decyzję ekspertyza wykonana przez doświadczonego w zakresie biologii gatunków miejskich ornitologa stanowi natomiast gwarancję prawidłowej (niezaniżonej) oceny zasiedlenia danego obiektu przez gatunki chronione

Z up. Ministra
Sekretarz Stanu
Stanisław Gawłowski

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM